

Nr 89.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel; given Stockholms slott den 29 maj 1914.

Under åberopande av närlagda utdrag av statsrådsprotokollen över lantförsvarsärenden för den 5 februari 1914 och denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 182,660 kronor 78 öre må tagas i anspråk till gäldande av vissa i statsrådsprotokollen omförmälda, förskottsvis utgivna medel.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Hj. L. Hammarskjöld.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 5 februari 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÅRD,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 BERG,
 BERGSTRÖM,
 friherre ADELSSVÅRD,
 PETRÉN,
 STENSTRÖM,
 LARSSON,
 SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Bergström, föredrog härefter från arméförvaltningens civila departement inkommen framställning om ersättande av förskjutna kostnader samt anförde härvid:

»Då det befunnits önskvärt, att tillfälle till erhållande av undervisning i ridning bereddes infanteriets officerare, utan att de därför finge vidkännas allt för stora utgifter, beslöt Kungl. Maj:t, enligt brev den 8 maj 1903, att ridkurser för infanteriofficerare å skilda orter inom riket årligen skulle anordnas vid kavalleriregementena i den mån den nya härordningens genomförande vid kavalleriet sådant medgäve.

I sammanhang härmed förordnades i fråga om dessa kurser:

att såsom befälhavare och lärare vid varje kurs skulle beordras, efter regementschefens beprövande, en eller två kompaniofficerare;

att från varje truppförband, där kurs finnes anordnad, skulle beordras menige till samma antal som kursens elever såsom hästkötare under befäl av en därtill kommenderad underbefälsperson av manskapet;

att, sedan ansökningar om deltagande i ridskolekurs inkommit, elever till ett antal av högst tolv skulle vid varje kurs beordras;

att eleverna skulle göras beridna å kronan tillhöriga stamhästar eller, i den mån sådana ej finnes tillgängliga, å rusthållshästar, därvid två hästar för varje elev finge tagas i anspråk;

att häst- och sadelmundering skulle kostnadsfritt tillhandahållas eleverna av vederbörande regementsförvaltning;

att ersättning till befälhavare och lärare skulle utgå med tjugufem kronor för varje elev och fördelas efter regementschefens beprövande;

att varje till ridskolekurs kommenderad av indelt manskap skulle, förutom rese- och traktamentsersättning under resan till och från kommenderingen samt dagavlöning och portion in natura, erhålla tillfällig avlöning med en krona om dagen;

att eleverna, som författningsenligt finge uppbära dagavlöning från egna truppförband, icke skulle för kommenderingen erhålla tillfällig avlöning eller annan förmån än kostnadsfri inkvartering i kronans lägenheter, där sådan kunde beredas;

att kostnaderna för furagering av de hästar, som komme att användas för kurserna, skulle bestridas från anslaget till furagering av arméns hästar; samt

att av kurserna föranledda utgifter till arvoden åt befälhavare och lärare, rese- och traktamentsersättningar, tillfällig avlöning åt indelt manskap samt hästlega skulle förskjutas av arméförvaltningen å civila departementet för att framdeles anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund av nyss nämnda beslut förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 725 kronor.

Sedan chefen för sjätte arméfördelningen förklarar, att åtgärder till underlättande av rekryteringen behöfde vidtagas vid flertalet truppförband inom arméfördelningen, och fördenskull hemställt, att förmån av fria resor vid tjänstgöringens början och slut måtte beredas manskap vid arméfördelningens regementen och kårer med undantag av Hälsinge regemente, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 7 juli 1905, att det manskap vid Norrbottens och Västerbottens regementen, Jämt-

lands fältjägerregemente, Västernorrlands regemente, Norrlands dragonregemente, Norrlands artilleriregemente och Norrlands trängkår, som rekryterades från orter utom det län, där vederbörande truppförband hade sin förläggningssort, finge beredas fria resor å järnväg dels från hemort eller användningsort till tjänstgöringsorten efter första användningen vid truppförbandet och dels från tjänstgöringsorten till hemvistet efter erhållet avsked från krigstjänsten. Uti brev den 1 november 1907 och den 11 december 1908 gjordes på framställning av vederbörande militärmyndigheter enahanda medgivande i fråga om Boden—Karlsborgs artilleriregementes detachement i Boden samt Bodens ingenjörkår, sistnämnda truppförband såvitt avsåg tiden från och med anställningsåret 1909—1910. De för ändamålet erforderliga medlen skulle av arméförvaltningens civila departement till vederbörande förskottsvis utbetalas och framdeles anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund av förenämnda brev förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 6,607 kronor 39 öre.

Därest officer, som icke enligt stat åtnjuter gottgörelse för tjänstehäst, genom generalorder eller, undantagsvis, med arméfördelningschefs begivande kommenderas beriden till tjänstgöring och han icke göres beriden å kronan tillhörig häst, skall han enligt § 72 i reglementet för arméns avlöning under fred åtnjuta gottgörelse för hästlega med sex kronor om dagen och för furage, därest icke dylikt kostnadsfritt tillhandahålles honom, med en krona om dagen. Samma paragraf stadgar, att härav uppkommande kostnader skola förskjutas av arméförvaltningen och hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund av detta stadgande förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 3,890 kronor.

För ordnandet av brandväsendet inom Bodens fästning jämlikt upprättat förslag anhöll arméförvaltningen på sin tid om anvisande av ett belopp av 43,500 kronor, därav 29,000 kronor skulle användas till anskaffande av brandmateriel för de inom fästningens område belägna kasernetablissemangen och 14,500 kronor till uppförande av ett spruthus och slangtorn för berörda brandmateriels förvarande.

Med bifall härtill medgav Kungl. Maj:t uti brev den 7 februari 1908, att för ifrågakvarande ändamål finge utbetalas ett belopp av högst 43,500 kronor, som skulle av arméförvaltningens civila departement utav

omhänderhavande medel förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Det av arméförvaltningens civila departement på grund av förenämnda brev förskjutna, till ersättande nu anmälda beloppet utgör 104 kronor 10 öre.

Genom brev den 28 februari 1908 förordnade Kungl. Maj:t, att Andra livgrenadjärregementet skulle förläggas till Linköping, så snart kasernetablissemang för regementet blivit där uppfört, varjämte Kungl. Maj:t, med antagande av ett utav stadsfullmäktige i Linköping avgivet anbud — däri staden, bland annat, förbundit sig att vid anfordran, sedan den för regementet avsedda kasern blivit uppförd och tagits i bruk, kontant till kronan erlægga 100,000 kronor såsom bidrag till inköp av den mark, som erfordrades till övningsfält och skjutbana utöver det redan av Kungl. Maj:t för Första livgrenadjärregementet förvärvade området — bemyndigade arméförvaltningens fortifikationsdepartement att i enlighet med nämnda anbud å kronans vägnar sluta avtal med staden, ävensom att för ett belopp av tillhoppa högst 159,200 kronor inköpa vissa närmare angivna fastigheter. Kostnaderna härför skulle förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att framdeles till den del, som ej kunde gäldas med staden Linköpings bidrag till inköp av ifrågavarande mark, hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Vidare förordnade Kungl. Maj:t genom brev den 21 oktober 1910, att vissa närmare angivna jordområden skulle — för att tilläggas övningsfältet — avträdas till lantförsvaret den 1 maj 1912 mot lösen, som bestämdes i enlighet med föreskrifterna i förordningen angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov den 14 april 1866; och skulle utgifterna för markförvärvet förskjutas av arméförvaltningens civila departement utav omhänderhavande medel för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har anmält, att departementet förskjutit dels på grund av brevet den 28 februari 1908 57,744 kronor 82 öre och dels på grund av brevet den 21 oktober 1910 55,615 kronor 40 öre, eller tillhoppa 113,360 kronor 22 öre.

På därom gjord framställning erhöll arméförvaltningens fortifikationsdepartement genom kungl. brev den 22 maj 1908 bemyndigande att gå i författning om verkställande av utvidgning av Göta artilleriregementes skjutbana vid Kviberg i enlighet med ingivna ritningar och situationsplan jämte beskrivning för en kostnad av högst 15,000 kronor, som

skulle av arméförvaltningens civila departement förskottsvis utbetalas för att sedermera anmälas till ersättande.

Det av civila departementet för ändamålet förskjutna beloppet utgör 12,430 kronor 88 öre.

På framställning av chefen för fortifikationen om förhöjning i den s. k. begravningshjälpen för under tjänsten avlidet manskap föreskrev Kungl. Maj:t uti brev den 29 oktober 1909, att begravningshjälp skulle utgå till indelt manskap, som avlede under tjänstgöring, med belopp motsvarande verkliga kostnaden, dock högst 75 kronor, samt att dylik begravningshjälp i varje särskilt fall skulle förskjutas av arméförvaltningens civila departement och därefter hos Kungl. Maj:t anmälas till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har nu till ersättande anmält ett till sådan begravningshjälp förskjutet belopp å tillhoppa 220 kronor.

Uti skrivelse den 5 september 1911 gjorde chefen för andra arméfördelningen, med anledning av den stora utsträckning, som den då rådande barnförlamningsepidemien erhållit inom vissa delar av de till nämnda arméfördelning hörande inskrivningsområden, framställning om vidtagande av vissa anordningar under nämnda års repetitionsövningar vid arméfördelningen underlydande truppförband, varjämte han hemställde om anvisande av härför erforderliga medel.

Särskild framställning i ämnet inkom jämväl från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Jönköpings län.

Med anledning härav och sedan vederbörande myndigheter yttrat sig i ärendet, förordnade kungl. Maj:t genom brev den 10 september 1911, att värnpliktiga och indelt manskap, tillhörande andra arméfördelningen, vilka vore från smittade orter, skulle under ifrågavarande repetitionsövningar förläggas, förplägas och övas under lämplig observationstid avskilda från övrig å vederbörlig vapenövningsplats tjänstgörande personal, att värnpliktiga, uttagna till kavalleriet, vilka vore från icke smittade orter, skulle inkallas till tjänstgöring till Livgardet till häst, Livregementets dragoner samt Kronprinsens husarregemente på sätt i kommandoväg närmare bestämdes, samt att värnpliktiga, uttagna till trängen i egentlig träng- och sjukbärartjänst, vilka vore från icke smittade orter, skulle inkallas till tjänstgöring till Första och Andra livgrenadjärregementena, Svea trängkår, Göta trängkår samt Skånska trängkåren, allt på sätt i kommandoväg närmare bestämdes. Kostna-

derna för härigenom föranledda transporter skulle bestridas av vederbörligt ordinarie anslag, varemot kostnaderna för erforderlig isolering av manskap från smittade orter skulle förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att framdeles anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna beloppet utgör 9,969 kronor 51 öre.

Genom brev den 8 december 1911 anvisade Kungl. Maj:t, på där-om gjord framställning, ett belopp av högst 3,700 kronor till bestridande av kostnaderna för Östgöta trängkärs förflyttning från Eksjö till Linköping; och skulle beloppet förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att framdeles anmälas till ersättande.

Det av civila departementet på grund härav förskjutna beloppet utgör 3,638 kronor 88 öre.

Genom brev den 19 januari 1912 anvisade Kungl. Maj:t högst 1,778 kronor till anskaffning för visst ändamål av ett elektriskt belysningsaggregat, varjämte arméförvaltningens civila departement förstän- digades att förskjuta beloppet och sedermera anmäla det till ersättande.

Förenämnda belopp, 1,778 kronor, har av civila departementet för ändamålet förskjutits.

Genom brev den 4 november 1910 medgav Kungl. Maj:t, bland annat, att sjukvården vid vartdera av Svea ingenjörkårs fästningskompani i Vaxholm och Göta ingenjörkårs fästningskompani i Karlskrona finge, i likhet med vad förut ägt rum, tillsvicare under år 1911 handhas av en å kompaniets förläggningssort tjänstgörande militärläkare mot ett arvode av tre kronor för dag, varjämte föreskrevs, att vederbörande kårchefer skulle äga utfärda erforderliga bestämmelser rörande tjänstgöringsskyldigheten för de personer, med vilka avtal kunde träffas om fullgörande av ifrågavarande åligganden.

Då upprätthållandet av sjukvården vid nämnda kompanier under år 1912 icke kunde ordnas på ett för kronan förmånligare sätt än dittills, hemställde chefen för fortifikationen i skrivelse den 31 december 1911, att enahanda föreskrifter måtte utfärdas jämväl för år 1912.

Med anledning härav och sedan vederbörande myndigheter yttrat sig i ärendet, förordnade Kungl. Maj:t genom brev den 9 februari 1912, att sjukvården vid ifrågavarande båda kompanier finge tillsvicare under år 1912 upprätthållas på sätt, som angivits i brevet den 4 november 1910. Tillika förstän- digades arméförvaltningens civila departement att

med högst 2,196 kronor förskjuta därav föranledda kostnader för att framdeles anmäla det förskjutna beloppet till ersättande.

Det av civila departementet för ändamålet förskjutna beloppet utgör 2,106 kronor.

I skrivelse den 15 januari 1912 hemställde dåvarande inspektören för kavalleriet *dels* att till statspris för svenska officerare med vederlikar vid tävlingsritter med tjänstehästar, för vilkas underhåll m. m. gottgörelse vore upptagen i vederbörliga stater, måtte anvisas ett belopp av 3,000 kronor, att fördelas i tre första pris om 500 kronor, tre andra pris om 300 kronor och tre tredje pris om 200 kronor, *dels* att såsom bidrag för iordningställande av de för tävlingarna erforderliga banorna måtte anvisas 300 kronor, med rättighet för kavalleriinspektören att använda den del därav, som ej vore för ändamålet nödvändig, till förhöjning av första prisen samt i övrigt vidtaga de mindre jämkningar i avseende på prisens storlek och fördelning, som kavalleriinspektören kunde finna av omständigheterna påkallade, *dels ock* att för den då pågående kursen vid ridskolan å Strömsholm måtte anvisas 400 kronor, att användas till pris vid tävlingar i fält- och hinderridning.

Med anledning härav och sedan vederbörande myndigheter yttrat sig häröver, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 16 februari 1912, att ett belopp av 3,700 kronor finge utbetalas till kavalleriinspektören för att emot redovisning på föreslaget sätt användas för ifrågavarande ändamål. Arméförvaltningens civila departement förständigades, att härav förskjuta 3,300 kronor för att framdeles anmälas till ersättande, varjämte 400 kronor skulle utbetalas från förenade mötespassevolanskassornas fond.

Nämnda belopp, 3,300 kronor, har av civila departementet för ändamålet förskjutits.

Sedan Kungl. Maj:t den 8 november 1907 förordnat, att Väster-norrlands regementes förläggningssort och regementschefens tjänstgöringsstation skulle vara Sollefteå från och med oktober 1911, förordnade Kungl. Maj:t på därom gjord framställning genom brev den 16 februari 1912, att de å regementets stat uppförda eller eljest vid regementet till tjänstgöring placerade officerare och underofficerare med vederlikar, vilka på grund av gällande föreskrifter haft ovillkorlig skyldighet att vid tiden för förändringen av regementets förläggningssort vara boende i Härnösand och för fullgörande av dem åliggande tjänstgöring måst efter nämnda förändring vara bosatta i Sollefteå, finge för

verkligen fullgjord flyttning från Härnösand till Sollefteå åtnjuta rese- och traktamentsersättning enligt resereglementet för färd emellan berörda orter, ävensom att till ifrågavarande personal hörande, på egen tjänstehäst beriden officer finge erhålla gottgörelse för transport av tjänstehäst å järnväg med det belopp, vartill kostnaden härför enligt fraktkvitto i verkligheten uppgått, samt att resekostnaden för de flyttandes hustrur och barn samt tjänare ävensom kostnaden för transport, inpackning och upppackning av flyttsaker finge ersättas i enlighet med de grunder, som funnes angivna i kungl. kungörelsen den 11 mars 1910, angående bestämmelser rörande flyttningshjälp åt personal vid armén. I sammanhang härmed förständigades arméförvaltningens civila departement att förskjuta de av dessa föreskrifter föranledda kostnader för att framdeles anmäla dem till ersättande.

Arméförvaltningens civila departement har för ersättande anmält, att departementet på grund av förenämnda brev förskjutit 2,652 kronor 99 öre.

I skrivelse den 17 februari 1912 meddelade chefen för generalstaben och inspektören för flottans övningar till sjöss, att berättelse över en genom generalorder den 22 juni 1911 anbefalld gemensam skjutövning för armén och flottan i Stockholms skärgård år 1911 blivit utarbetad. Då det syntes fördelaktigt, att skjutningens resultat och erfarenheter från densamma delgäves ett flertal av arméns och marinens officerare m. fl., hemställde generalstabschefen och bemålde inspektör om anvisande av tillhoppa 650 kronor för bestridande av kostnaderna för tryckning och bindning m. m. av nämnda berättelse i en upplaga av 1,400 exemplar, därav 1,300 vore avsedda för arméns samt 100 för marinens behov.

Med bifall härtill medgav Kungl. Maj:t genom brev den 29 mars 1912, att för ifrågavarande ändamål finge utbetalas högst 650 kronor, därav högst 487 kronor 50 öre skulle förskjutas av arméförvaltningens civila departement och högst 162 kronor 50 öre av marinförvaltningen för att sedermera anmälas till ersättande.

Det av civila departementet för ändamålet förskjutna beloppet utgör 385 kronor.

I generalorder den 31 mars 1903 föreskrevs, att under de värnpliktigas utbildning uppmärksamhet städse borde ägnas åt allt, som kunde främja deras fosterlandskärlek och medborgerliga känsla. I sammanhang härmed anbefalldes, att, i den mån sådant kunde ske, utan att

den rent militära utbildningen eftersattes, lämplig del av övningstiden, särskilt under söndagar samt då väderleksförhållandena lade hinder i vägen för de militära övningarnas bedrivande, skulle anslås till nämnda måls uppnående genom anordnande av föredrag m. m.

Enligt särskilda kungl. brev anvisades därefter för åren 1903—1911 medel till underlättande av de genom omförmälda generalorder föreskrivna åtgärder.

Efter inhämtande av arméförvaltningens civila departements yttrande i frågan ställde Kungl. Maj:t genom brev den 3 maj 1912 jämväl för år 1912 för berörda ändamål till förfogande av var och en av arméfördelningscheferna 500 kronor och av kommandanten i Boden samt militärbefälhavaren på Gottland vardera 100 kronor, att förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att framdeles anmälas till ersättande.

Arméförvaltningen har nu till ersättande anmält ett för ändamålet förskjutet belopp av tillhoppa 2,690 kronor 45 öre.

Genom brev den 2 juni 1911 förordnades, att försök med förändrat sätt för upprättande av avlämningsrullor över värnpliktiga skulle under tiden från och med den 1 oktober 1911 till och med den 31 december 1913 anställas inom vissa inskrivningsområden, varjämte medel anvisades till bestridande av kostnaderna för anskaffande av de för försökens verkställande erforderliga blanketter.

Genom generalorder förstnämnda dag föreskrevs, att vid försöken skulle användas, bland andra blanketter, »titelblad till värnpliktssedlar» och »förteckning å värnpliktssedlar» enligt fastställt formulär.

Vidare anbefalldes uti generalorder den 10 juni 1912 med bestämmelser angående vapenövningar under senare hälften av år 1912 eller förra hälften av år 1913 för utrönande av härens krigsberedskap, att omförmälda »förteckning å värnpliktssedlar» skulle för varje kontingent upprättas och bifogas värnpliktssedlarna. Med anledning härav och då jämväl ovan omförmälda »titelblad till värnpliktssedlar» komma att vid mobiliseringsövningarna i viss utsträckning förbrukas, uppkom ytterligare behov av dylika blanketter inom de inskrivningsområden, inom vilka ovannämnda försök pågingo. Fråga uppkom därför om anvisande av medel till bekostande av tryckning av det ytterligare antal blanketter, som för ändamålet erfordrades.

Med anledning härav och sedan arméförvaltningens civila departement yttrat sig häröver, medgav Kungl. Maj:t genom brev den 30 augusti 1912, att för ifrågavarande ändamål finge mot redovisnings-

skyldighet ställas till förfogande av chefen för lantförvarsdepartementets kommandoexpedition ett belopp av högst 75 kronor 75 öre, som skulle förskjutas av arméförvaltningens civila departement för att framdeles anmälas till ersättande.

Förenämnda belopp, 75 kronor 75 öre, har av civila departementet för ändamålet förskjutits.

Genom brev den 12 maj 1911 och den 19 april 1912 medgav Kungl. Maj:t, att för beredande av vård åt distinktionskorpralen vid Svea ingenjörkår G. A. Svensson vid något av Konung Oscar II:s jubileumsfonds sanatorier finge under en tid av tillhoppa högst 180 dagar av statsmedel utbetalas det belopp, som erfordrades för att understödet skulle uppgå till 1 krona 25 öre för dag.

I underdånig skrivelse anmälde sedermera chefen för Svea ingenjörkår, att Svensson den 5 januari 1912 erhållit inträde å Österåsens sanatorium samt att från sanatoriet till kårexpeditionen inkommit räkning å sjukvårdsavgift för Svensson under tiden 5 januari—20 juni 1912, eller 168 dagar, till ett belopp av 504 kronor, beräknat jämlikt bestämmelse i kungl. brev den 22 mars 1912 efter 3 kronor för dag. Då för gäldandet av ifrågavarande belopp anvisats allenast 210 kronor, eller 1 krona 25 öre för dag, anhöll kårchefen, att skillnaden mellan dessa båda belopp, eller 294 kronor, jämväl måtte ställas till hans förfogande.

Sedan vederbörande myndigheter yttrat sig i ärendet, anvisade Kungl. Maj:t i brev den 20 september 1912 för ifrågavarande ändamål ett belopp av 294 kronor, som arméförvaltningens civila departement skulle förskjuta och framdeles anmäla till ersättande.

Detta belopp, 294 kronor, har av civila departementet för ändamålet förskjutits.

I underdånig skrivelse den 18 oktober 1912 hemställde arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, att bataljonsläkaren vid Svea trängkår G. Möller måtte beredas tillfälle att under en tid av sex veckor idka militärmedicinska studier på slagfält och sjukhus under det pågående kriget på Balkanhalvön samt att för sådant ändamål ett resebidrag av 1,000 kronor måtte tilldelas honom.

Med anledning härav och sedan yttrande i ärendet inhämtats från arméförvaltningens civila departement, fann Kungl. Maj:t, enligt brev den 21 oktober 1912, gott att för oförmälda ändamål tilldela Möller

ett resestipendium å 1,000 kronor, att utbetalas från anslaget till resestipendier åt militärläkare i den mån nämnda anslag därtill lämnade tillgång, samt i övrigt av civila departementet förskjutas för att sedermera anmälas till ersättande.

Det av civila departementet för ändamålet förskjutna beloppet utgör 800 kronor.

I underdånig skrivelse anhöll förre reservofficersvolontären vid Värmlands regemente A. E. Dahlman från Karlstad att på grund av i tjänsten ådragen kroppsskada få komma i åtnjutande av ersättning av statsmedel med 393 kronor 75 öre, därav 200 kronor för gäldande av kostnaderna för läkarvård och underhåll i hemmet, 30 kronor för Röntgenundersökning, 50 kronor för två resor från Karlstad till Stockholm för rådfrågande av läkare samt 113 kronor 75 öre för mistad arbetsförtjänst.

På tillstyrkan av arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse tillerkändes Dahlman, enligt kungl. brev den 7 februari 1913, såsom ersättning för kostnader i anledning av berörda kroppsskada en gratifikation av 280 kronor, att av civila departementet förskjutas för att framdeles anmälas till ersättande.

Förenämnda belopp, 280 kronor, har av civila departementet för ändamålet förskjutits.

§ 42 i reglementet för arméns avlöning under fred innehåller följande stadgande:

»1. Till den, som, utan att uppbära lön eller arvode från intendenturkårens stat och utan att på grund av allmänna bestämmelser vara berättigad till dagtraktamente, tjänstgör inom intendenturkåren, utgår, förutom ordinarie avlöning, dagarvode

i befattning, avsedd för personal av officers rangklass, med fyra kronor; samt

i förråds- eller magasinsförvaltarbefattning med två kronor.

2. Denna gottgörelse bestrides av besparingarna å anslaget till intendenturkåren, eller skall, om dessa icke därtill lämna tillgång, av arméförvaltningen förskjutas och sedermera hos Kungl. Maj:t till ersättande anmälas.»

På grund av detta stadgande har arméförvaltningens civila departement under år 1912 förskjutit 17,352 kronor 61 öre. Därest samtliga besparingar under år 1912 å anslaget till intendenturkåren fått tagas i anspråk, hade tillgång funnits till gäldande av den ifrågavarande

gottgörelsen i dess helhet, men på grund av bestämmelse i kungl. cirkuläret den 16 december 1904, angående Riksdagens skrivelse rörande statsregleringen för år 1905 och sättet för anvisande av vissa anslagsbelopp, hava i staten för nio underintendentsbefattningar upptagna av löningsförmåner, tillhopa 23,355 kronor, icke kunnat användas för ifrågavarande ändamål, utan måst inlevereras till statskontoret. Förutnämnda belopp, 17,352 kronor 61 öre, har sålunda måst av civila departementet till ersättande anmälas.

I underdånig skrivelse den 2 september 1913 har arméförvaltningens civila departement anhållit, att samtliga omförmälda, ännu icke ersatta förskott, tillhopa 182,660 kronor 78 öre måtte ersättas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar.

Då jag icke har något att erinra emot, att ifrågavarande förskjutna belopp, tillhopa 182,660 kronor 78 öre ersättas från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar, som därtill lämna tillgång, får jag hemställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva,

att av fjärde huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av ett-hundraåttiotvå tusen sexhundra sextio kronor 78 öre må tagas i anspråk till gäldande av förenämnda, förskottsvis utgivna medel.»

Till denna departementschefens, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till Riksdagen avlåtas proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Ivan Eckerström.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 29 maj 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, hans excellens herr statsministern Hammar-
skjöld, anförde vidare:

»Den 5 februari 1914 beslöt Kungl. Maj:t, att till riksdagen skulle
avlåtas proposition med förslag om riksdagens medgivande, att av fjärde
huvudtitelns allmänna besparingar ett belopp av 182,660 kronor 78 öre
finnge tagas i anspråk till gäldande av vissa i statsrådsprotokollet om-
förmälda, förskottsvis utgivna medel.

Denna proposition blev emellertid icke i kamrarna avlämnad, innan
riksdagen upplöstes.

På grund härav och då jag icke finner anledning föreslå någon ändring uti propositionens innehåll, hemställer jag,
att Kungl. Maj:t måtte besluta, att ifrågavarande proposition skall med oförändrat innehåll avlåtas till den nu pågående riksdagen.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle till riksdagen avlåtas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Ali Söderhjelm.